

LIKABEHANDLINGSPLAN

Årlig plan mot Diskriminering & Kränkande behandling

Förskola: Mätbandet

Handläggare: Anna Bergqvist, förskolechef

Datum: 2016-01-29

Verksamhet: Förskola

Innehållsförteckning

1. INLEDNING

2. VAD SÄGER LAGEN

3. SYFTE

4. VAD ÄR TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

5. VAD ÄR DISKRIMINERING?

6. VISION

7. ANSVARSFÖRDELNING

8. INFORMATION

9. RESULTAT AV PLANERADE ÅTGÄRDER FRÅN FÖREGÅENDE VERKSAMHETSÅR

10. KARTLÄGGNING/NULÄGESANALYS

11. MÅL LÄSÅRET 2015/2016

12. DEFINITIONER OCH BEGREPP AV DE OLIKA DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

13. FRÄMJANDE ÅTGÄRDER

14. FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

15. RUTINER FÖR UTREDNING OCH DOKUMENTATION

1. INLEDNING

Vår likabehandlingsplan har upprättats som stöd för barn, personal och föräldrar på förskolan. Planen beskriver det främjande arbetet med att förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling av barn i vår förskola, samt en målformulering för vårt arbete under läsåret 2016.

2. VAD SÄGER LAGEN

Den 1 januari 2009 infördes två nya lagar som skyddar barn och elever från diskriminering, kränkningar och trakasserier. Den ena är diskrimineringslagen som samlar innehållet från flera olika tidigare lagar i en enda lag. Den andra är skollagens kapitel 6 som innehåller regler som avser annan kränkande behandling.

Diskrimineringslagen: "Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder." Lag 2014:958

Skollagen: "Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever" (Skollagen 6 kap. 1§)

3. SYFTE

I Läroplan för förskola, LPFÖ 98/10 står det:

Att inget barn på förskolan ska utsättas för kränkande behandling. Förskolan skall erbjuda barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet.

Syftet är att främja alla människors lika värde oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet och uttryck. Förskolan skall förebygga och förhindra, trakasserier, diskriminering och kränkande behandling.

Likabehandlingsplanen gäller mellan vuxen – barn, barn – barn, barn – vuxen och vuxen – vuxen.

4. VAD ÄR TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.

5. VAD ÄR DISKRIMINERING?

Diskriminering är ett övergrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder

6. VISION

Ingen på förskolan Mätbandet skall känna sig diskriminerad, trakasserad eller bli utsatt för kränkande behandling. Alla har samma rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller könsöverskridande identitet.

7. ANSVARFÖRDELNING

Ledningsfunktion

Förskolechef har det yttersta ansvaret för att likabehandlingsplanen upprättas, efterlevs samt årligen utvärderas och revideras.

Förskolechef ansvarar för att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Förskolechef ansvarar för att omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna utreds och att det i förekommande fall vidtas åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Personal

Utdrag ur Lpfö 98

”Förskolan skall uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten skall präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionshinder eller annan kränkande behandling. Verksamheten skall syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattning och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra skall stödjas. Den växande rörligheten över nationsgränserna skapar en kulturell mångfald i förskolan som ger barnen möjligheter att grundlägga respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund”.

Barn

Vi tar barnens känslor och upplevelser på allvar. Med stöd och hjälp av pedagog samtalar berörda barn gemensamt för att komma fram till en lösning.

Barns delaktighet

Det är viktigt att ett samtal med den/de som kan ha/har utfört diskrimineringen eller den kränkande behandlingen genomförs så snabbt som möjligt därefter. Vi samtalar med den/de som har utfört diskrimineringen eller den kränkande behandlingen. Vi närgranskar situationen och i lugn och ro talar igenom händelsen med barnet/barnen. Pedagog måste ibland rent fysiskt stoppa destruktivt eller kränkande beteende. När sedan barn och pedagog lugnat ner sig, samtala om händelsen.

8. INFORMATION

Mål:

All personal och föräldrar/vårdnadshavare ska känna till likabehandlingsplanen mot kränkande behandling.

Aktiviteter för att nå målen:

- Planen ska finnas tillgänglig på förskolans hemsida samt synligt uppsatt på varje hemvist.
- All förskolepersonal ska vara väl förtrogen med planen.
- Planen presenteras på föräldramöte.
- Vid inskolning ska föräldrar/vårdnadshavare informeras om likabehandlingsplanen.
- Vi synliggör den på vår blogg i Unikum

Tidpunkt:

Planen ska skrivas om en gång om året. Förskolechef tillsammans med medarbetare ansvarar för att upprätta och skriva om planen årligen

9. DEFINITIONER OCH BEGREPP AV DE OLIKA DISKRIMINERINGSGRUNDERNA (Diskrimineringslagen 2013)

Kön: Om man blir sämre behandlad på grund av att man är pojke eller flicka. Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller.

Ålder: Uppnådd livslängd

Könsöverskridande identitet: Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Sexuell läggning: menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Etnisk tillhörighet: Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller liknande förhållande.

Religion eller annan trosuppfattning: Religionsfrihet är skyddad i den svenska grundlagen, och alla har rätt till sin egen tro. Med *annan trosuppfattning* menar man en livsåskådning jämförbart med religion t.ex. ateism.

Funktionshinder: Med det menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller förväntas uppstå. Till funktionshinder tillhör även allergier, dyslexi, syn och hörselskador.

Direkt diskriminering: Innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: Att man behandlar alla lika. Om någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har ett samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

10. RESULTAT AV PLANERADE ÅTGÄRDER FRÅN FÖREGÅENDE VERKSAMHETSÅR

Mål: Hur kan vi se att barnen blir mer toleranta mot varandras olikheter/likheter när vi arbetar med inkludering?

Utvärdering: *Vi ser att pedagogers närvaro och pedagogers samspel ökar barnens möjligheter att vara toleranta och empatiska. Vi ser även en fördel att ta upp barns styrkor och förmågor inför andra barn i leken samt i andra situationer. Viktigt med tydliga regler och rutiner så barnen vet hur de skall agera i olika situationer. Vi reflekterar även över att vi pedagoger i arbetslaget har en gemensam samsyn och ständig reflektion i arbetslaget men även med hela huset inom vissa områden. Närvarande och medvetna pedagoger är avgörande i de flesta situationer.*

Mål: Ges det förutsättning och möjligheter för att barnen ska känna sig delaktiga på förskolan?

Utvärdering: *I många situationer får barnen välja tex böcker, mat, var de vill leka, projekt, uttrycka tankar och idéer. Allas barns ord och tankars väger lika tungt.*

11. KARTLÄGGNING/NULÄGESANALYS

För att veta vad vår förskola behöver göra för att förebygga och motverka kränkning utifrån de sju diskrimineringsgrunderna har vi observerat och reflekterat kring vår verksamhet.

Vi har kommit fram till genom olika observationer att det finns situationer i vardagen på förskolan där kränkande handlingar kan ske mellan barn-barn, barn-vuxna, vuxna-barn och vuxna-vuxna;

Verbala och fysiska kränkningar händer över allt, ute på gården och på avdelningen. På alla avdelningar kan vi se tendens till informella ledare i gruppen, som i vissa fall utövar en makt kamp tillsammans med några fler barn, detta sker i olika grader. Alla barn får inte alltid vara med och vissa barn vill inte vara med för att de rädda för "ledaren".

Det kan förekomma uteslutande i leken, men pedagogerna kan oftast vägleda barnen till att inkludera alla in i leken. Fysisk kränkning, genom puttar och slag kan ske när det är många barn på trånga ytor. Det framkallas mer situationer genom, tjuvnyp, puttar, bitning osv. om vi pedagoger inte är närvarande.

Hur gör vi för att förebygga?

- Dela in i mindre grupper med en pedagog i varje rum eller grupp.
- Medvetet dela in barnen i olika grupper för att de ska hitta nya kompisar och konstellationer.
- Anpassar lekmaterial och möblering utifrån barnens intressen och behov.
- Pedagogerna delar upp sig på olika ytor både ute och inne på förskolan för att ha en god uppsikt över barnen och finnas i deras närhet.
- Vuxna som finns nära barnen för att locka, uppmuntra och handleda barnen i samspel med varandra
- Pedagoger som vägleder och inkluderar barnen i leken.

12. MÅL LÄSÅRET 2015/2016

Mål: Hur kan vi se att barnen blir mer toleranta mot varandras olikheter/likheter när vi arbetar med inkludering?

Mål: Ges det förutsättning och möjligheter för att barnen ska känna sig delaktiga på förskolan?

13. FRÄMJANDE ARBETE

Kön:

- *Vi ska ge pojkar och flickor lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.*
- *Vi ska göra medvetna val kring våra lekmiljöer och material.*
- *Vi ska observera hur vi får syn på mönster i hur vi pedagoger bemöter och pratar med barnen.*

Ålder:

- *Vi ska sträva efter att visa på att alla kan ha olika kompetenser och förmågor oavsett ålder.*
- *Vi ska göra medvetna val vid gruppindelning av barnen i projekt och aktiviteter så att det inte alltid blir uppdelningar efter ålder.*
- *Vi pedagoger ska undvika använda ålder som värdegränser t ex inte säga " du som är så stor borde kunna... Vi ska sträva efter att visa på att alla kan ha olika kompetenser och förmågor oavsett ålder.*
-

Religion eller annan trosuppfattning:

- *Vi ska värna de traditioner (lucia, jul, påsk och midsommar) vi har men också uppmärksamma traditioner utanför normen.*
- *Vi ska uppmuntra barn, föräldrar och pedagoger att berätta om de högtider de firar så att vi kan uppmärksamma dem.*
- *Vi ska alltid fråga föräldrar i inskolningssamtalet om de vill att deras barn ska delta i förskolans traditioner.*

Könsöverskridande identitet eller uttryck:

- *Vi ska ge barnen positiv uppmuntran oavsett vilken roll de väljer i leken.*
- *Vi ska måna om att ha representationer av olika människor, olika utseenden och identiteter i vår miljö och vårt material.*

Etnisk tillhörighet:

- *Vi ska aktivt försöka hitta böcker, berättelser och material som berättar om andra kulturer än den svenska när vi lånar böcker.*

- *Vi ska måna om att många olika människor och livsstilar synliggörs i förskolan.*

Sexuell läggning:

- *Vi ska välja sagor, berättelser och material som visar olika sätt att.*
- *Vi kan också välja att kasta om roller eller kön på personer i berättelsen för att utmana normen.*
- *Vi ska välja bilder och material som belyser olika typer av familjekonstellationer och livsstilar.*

Funktionshinder:

- *Vi ska skapa förutsättningar och planera så att alla kan delta i verksamhetens aktiviteter eller utflykter på bästa möjliga sätt.*
- *Vi ska måna om att se varje barns individuella behov och se till att barnen får stöd i lek och projekt, så att alla kan delta och ges lika möjligheter.*

14. FÖREBYGGANDE ARBETE

Som personal på förskolan har samtliga vuxna ett övergripande gemensamt ansvar för alla barns omsorg, fostran och utveckling, dock på olika sätt. D.v.s. huvudansvaret ligger framför allt på den personal där barnen har sin hemvist.

- All personal ska vara goda förebilder för barnen, och ha ett medvetet förhållningssätt som överensstämmer med värdegrunden.
- I verksamheten ska barnen få möjlighet att utvecklas i att respektera andra, att utveckla medkänsla, hänsyn, rättvisa, etik och moral, jämställdhet och ansvar.
- Se till att det alltid finns vuxna i barnens närhet, både ute och inne. De vuxna ska sträva efter att vara närvarande och lyhörda för barns olika uttrycksätt.
- Vi ska sträva efter att arbeta för att alla barn oavsett kön, får lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.
- Vi ska sträva efter att alltid reagerar aktivt på slag, sparkar, knuffar, fasthållning, utfrysning mm. Även på nedsättande kommentarer, svordomar, fula ord, suckar, miner, gester. Detta gäller både mellan barn-barn och mellan barn-vuxna.

- Vi ska sträva efter att uppmuntra barnen att alltid berätta för någon vuxen om de känner sig otrygga och/eller om någon annan utsätts för något av det ovan nämnda. Detta ska inte uppfattas som att skvallra, utan som ett hjälpmedel .
- Vi vill skapa ett tillåtande klimat på förskolan som gör att föräldrar, barn och personal vågar påtala problem. Den dagliga kontakten med föräldrarna är viktig för att vi ska kunna samarbeta kring barnens trygghet och trivsel.
- Vi ska sträva efter att diskussioner kring likabehandlingsplanen hålls levande i alla våra forum t.ex. arbetsplatsträffar, pedagogiskt forum, planeringstillfällen, i verksamheten bland barnen etc.
- Informera vikarier om hur vi arbetar med Likabehandlingsplanen
- Vi ska sträva efter att ge barnet en positiv uppmärksamhet inför andra och genom detta arbetssätt höja statusen hos varje individ
- Vi vill ge barnen tid och tillfälle att försöka själva för att ge dem en ökad självkänsla

15. RUTINER FÖR UTREDNING OCH DOKUMENTATION

All personal i verksamheten har ett ansvar för att främja likabehandling och motverka trakasserier och annan kränkande behandling. Det är viktigt att understryka att det enligt lagen är förbjudet för de vuxna i verksamheten att på något sätt kränka ett barn.

Redan vid misstanke om att trakasserier eller kränkning förekommer ska detta uppmärksammas genom diskussion i arbetslaget. Efter ytterligare observationer vidtas de åtgärder som krävs utifrån nedanstående punkter.

En situation mellan barn/barn

- Personal ingriper direkt och ansvarar för åtgärder
- Information till kollegor
- Samtal med inblandade barn
- Samtal med vårdnadshavare, både till den som har utövat kränkningen och den som blivit utsatt
- När en kränkning eller diskriminering har skett och vi inte kan lösa det här på Förskola, kontaktas alltid förskolechef som beslutar om utredning utifrån gällande lag.
- Vid allvarliga kränkningar bör utredningen resultera i en handlingsplan som beskriver nuvarande situation, mål - situation och vilka åtgärder

som behöver vidtas för att nå målet.

- Specialpedagog finns som stöd vid behov

En situation mellan vuxen/barn

- Personal som uppmärksammat händelsen samtalar med den vuxne och ansvarar för eventuella åtgärder
- Samtal med barnet
- Information till kollegor
- Information till vårdnadshavare
- Information till förskolechef som ansvarar för utredning
- Bedömning görs av förskolechef om anmälan till myndighet behöver göras

En situation mellan vuxen/vuxen

- Förskolechef informeras och ansvarar för utredning
- Erbjudande av stöd och handledning
- Bedömning görs av förskolechef om anmälan till annan myndighet bör göras

I samtliga situationer ska den konkreta händelsen, utredningar och åtgärder alltid dokumenteras och dateras. Utredningen ska allsidigt belysa händelsen och analysera orsaken till denna. Beroende på händelsens omfattning och vilka vuxna som är inblandade bedöms hur många av åtgärderna som krävs. Vi arbetar och reflekterar kontinuerligt för att alla barn ska få förståelse för att alla individer blir sedda och hörda. Vi vill lyfta fram barns positiva egenskaper och kompetens. Det är viktigt att vi i personalgruppen visar respekt, är ödmjuka och lugna mot varandra och barnen. På så sätt är vi goda förebilder och viktiga medforskare.

